

**POSTĘPOWANIE HABILITACYJNE**  
**prowadzone w Radzie Dyscypliny Uniwersytetu Jagiellońskiego**  
zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie  
wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.)

**UCHWAŁA**

Komisji Habilitacyjnej z dnia 8 czerwca 2021 roku, powołanej przez Radę  
Dyscypliny Archeologia Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwałą nr  
3/VII/2020 z dnia 24 lipca 2020 oraz uchwałą nr 2/I/2021 z dnia 8 stycznia  
2021 r. do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego  
dr Agaty Kubali  
w dziedzinie *nauk humanistycznych* w dyscyplinie *archeologia*.

Komisja, działając zgodnie z ww. ustawą, obradująca w trybie zdalnym, na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2021 r., w którym uczestniczyło siedmiu członków komisji, w głosowaniu jawnym („za” – 7 głosów, „przeciw” – 0 głosów, „wstrzymuje się” – 0 głosów), po zapoznaniu się z recenzjami, opiniami pozostałych członków komisji oraz dokumentacją wniosku stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcie zatytułowane „*Fillhellenizm a rodząca się nowoczesność. Kolekcja Eduarda Schauberta w świetle zachodzących zmian*” stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny *archeologia*. Tym samym Komisja wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania doktor Agacie Kubali stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie *archeologia*. Wobec powyższego, Komisja jednomyślnie przyjęła uchwałę o rekomendowaniu wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk humanistycznych* w dyscyplinie *archeologia* doktor Agacie Kubali i występuje do Rady Dyscypliny Archeologia Uniwersytetu Jagiellońskiego z wnioskiem o dalsze procedowanie w celu nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk humanistycznych* w dyscyplinie *archeologia* doktor Agacie Kubali.

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1 zawierający uzasadnienie.

**Załącznik nr 1** do uchwały Komisji Habilitacyjnej z dnia 8 czerwca 2021 roku powołanej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Agaty Kubali w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie archeologia.

## **UZASADNIENIE**

### **uchwały Komisji Habilitacyjnej powołanej w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego doktor Agaty Kubali**

Zdaniem Recenzentów oraz pozostałych członków Komisji osiągnięcie naukowe dr Agaty Kubali pt. *„Fillhellenizm a rodząca się nowoczesność. Kolekcja Eduarda Schauberta w świetle zachodzących zmian”* (Kraków-Wrocław, Księgarnia Akademicka 2019, 455 stron, 61 ilustracji w formie fotografii oraz dwa rysunki) w pełni odpowiada wymogom określonym w ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Zdaniem wszystkich członków Komisji opublikowane w językach obcych i po polsku rezultaty jej badań niewątpliwie znacznie wzbogaciły wiedzę na temat historii archeologii i kolekcjonerstwa. Doceniono również pozostałe pola aktywności naukowej, organizacyjnej i dydaktycznej Kandydatki.

Dr hab. Ewa Bugaj w swojej recenzji przedstawiła drogę naukową Habilitantki a oceniając osiągnięcie habilitacyjne dr Kubali stwierdziła, że położyła Ona główny nacisk na dokładną analizę składu zbioru, która miała na celu określenie, na ile kolekcja ta stanowiła typowy filhelleński zbiór starożytności, dominujący w obrazie kolekcjonerstwa europejskiego pierwszej połowy XIX wieku. Oceniając rozdział I książki stwierdziła, że zabrakło we wstępie dobitniejszego nakreślenia formułowanych przez Panią Doktor założeń badawczych oraz wyraźnego zaprezentowania doboru metod postępowania, które doprowadzą Ją do ich realizacji. Odnosząc się do podrozdziału I w rozdziale II monografii, Recenzentka podkreśla że ujęcie złożonego procesu narodzin nowoczesnej archeologii klasycznej, jakie zaprezentowała A. Kubala w omawianej części Jej monografii, jest w miarę pełne i bardziej zobiektywizowane oraz wiarygodne, niż dominujące w zachodniej literaturze przedmiotu powoływanie się niemal wyłącznie na kolonialne okoliczności

jej narodzin i uwypuklanie głównie negatywnych zjawisk z tym związanych. Omawiając rozdz. III.2 prof. Bugaj pisze, iż szkoda, że westęp do swej pracy A. Kubala nie zarysowała bliżej rozumienia nowoczesności, którym się będzie posługiwać, tym bardziej, że określenie widnieje w tytule książki, a o wadze gatunkowej i znaczeniach kategorii „nowoczesność” w naukach humanistycznych nie trzeba przypominać.

Podsumowując ocenę osiągnięcia habilitacyjnego recenzentka podkreśla, że analiza przeprowadzona przez dr Kubalę przyniosła wynik w postaci bardzo rzetelnego i cennego naukowo opracowania źródłowego kolekcji E. Schauberta, i to takiego, które pozwala ocenić ją w ramach ogólnego obrazu XIX-wiecznych kolekcji tworzonych z filhelleńskich pobudek, który Autorka uzyskała w wyniku swych wcześniejszych rozważań podjętych w recenzowanej książce. Co więcej, uzyskane wyniki pozwoliły Habilitantce nie tylko opisać zbiór E. Schauberta jako materialny wyraz wykreowanej tożsamości jej twórcy. Umożliwiły też ukazanie go jako świadectwa zmian zachodzących w kolekcjonerstwie starożytności, które dokonały się w pierwszych dekadach XIX stulecia, a były odpowiedzią na nowe uwarunkowania polityczne, społeczne i ideologiczne tych czasów. Oceniając pozostały dorobek Pani doktor Agaty Kubala, Recenzentka stwierdziła, że jest ona autorką czterech monografii (jedna we współautorstwie) oraz 28 artykułów w czasopiśmie i rozdziałów w pracach zbiorowych (dwie we współautorstwie, pozostałe autorskie) i uznała, że jest to dorobek znaczący a także wskazujący na wysokie kompetencje A. Kubali w zakresie podejmowania studiów źródłowych, na Jej rozległą erudycję oraz biegłe posługiwanie się metodami analiz formalnych, stylistycznych i ikonograficznych. Prof. Bugaj stwierdziła jednoznacznie, że recenzowana monografia jest osiągnięciem naukowym Kandydatki spełniającym kryteria stawiane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), art. 219 ust. 1 pkt 2, w sprawie postępowań o nadanie stopni naukowych i stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny archeologia. Powyższą ocenę dokonania naukowego Kandydatki, wspierają Jej zdaniem także pozostałe osiągnięcia dr Kubali, w tym szczególnie aktywność publikacyjna i uczestnictwo w konferencjach naukowych oraz w

międzynarodowym grancie badawczym, co powoduje, że prof. Bugaj rekomenduje Wysokiej Radzie Dyscypliny Archeologia Uniwersytetu Jagiellońskiego poparcie wniosku dr Agaty Kubali o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie archeologia.

Podobnie pozytywnie wybrzmiała recenzja dr hab. **Barbary Lichockiej**, która wysoko oceniła monografię A. Kubali, choć wskazała też na drobne uchybienia edytorskie i pomyłki w spisie literatury. Jednak recenzentka wyraźnie stwierdza, że zawarte w recenzji uwagi nie umniejszają wysokiej oceny wartości merytorycznej badań A. Kubali dotyczących kolekcji E. Schauberta i prezentującej ją publikacji, zarówno w warstwie opisów, jak i proponowanych interpretacji. Recenzentka zwraca uwagę, że nie można nie docenić bogactwa treści i dobrego warsztatu badawczego archeologa klasycznego dr Kubali. Jej opracowanie dziewiętnastowiecznej kolekcji starożytności posiada jasno wypunktowaną myśl przewodnią. Filhellenizm, zwykle dyskutowany w kontekście literatury czy architektury europejskiej, został przez A. Kubalę zauważony jako nurt, który odegrał ogromną rolę w rozwoju nowożytnego kolekcjonerstwa. Uchwycenie jego najważniejszych cech i pokazanie specyficznej postawy kolekcjonerów wobec starożytności i możliwości gromadzenia zabytków stanowią ważny wkład w poszerzenie i pogłębienie naszej wiedzy na temat historii zbiorów, które dziś należą do naszych muzeów. Uznając dorobek dr Agaty Kubali, dokonania naukowe udokumentowane wieloma publikacjami oraz monografię przedstawioną do oceny, prof. B. Lichocka stwierdza, że osiągnięcie naukowe zatytułowane *Filhellenizm a rodząca się nowoczesność. Kolekcja starożytności Eduarda Schauberta w świetle zachodzących zmian* spełnia kryteria dotyczące nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego stawiane przez Ustawę z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.).

Prof. **Jolanta Młynarczyk** stwierdza, że zgłoszona jako podstawa procedury habilitacyjnej monografia ta jest projektem nowym i oryginalnym w stosunku do wcześniejszych dokonań Habilitantki. Zauważa, że rozprawa ta to pierwsze naukowe przedstawienie sylwetki dziewiętnastowiecznego architekta Wrocławianina jako twórcy zbioru starożytności na tle gwałtownego rozkwitu

filhellenizmu i związanej z nim pasji kolekcjonerskiej. Recenzentka uważa, iż nie można przecenić dokonanej przez dr A. Kubalę rekonstrukcji oryginalnego składu kolekcji Schauberta, obecnie zachowanej tylko częściowo. Podkreśla, że monografia przedstawiona jako osiągnięcie habilitacyjne prezentuje wysoki poziom naukowy, z całym bogactwem informacji oraz umiejętną analizą historycznych i społecznych aspektów dziewiętnastowiecznego kolekcjonerstwa. Książka, napisana doskonałą polszczyzną, potoczystym językiem, jest znakomitą lekturą nie tylko dla archeologa, historyka sztuki czy muzealnika, ale także dla laika, co bez wątpienia stanowi jej wartość dodaną. Omawiając pozostały dorobek naukowy Habilitantki prof. Młynarczyk zauważa, że tematyka Jej publikacji odzwierciedla różnorodność jej zainteresowań naukowych i konkluduje, że dorobek naukowy dr Kubali niewątpliwie należy uznać za znaczący. Recenzentka podkreśla również, że na przestrzeni ostatniej dekady, tj. od chwili uzyskania etatowego zatrudnienia w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Kubala okazała się też niezmiernie aktywną uczestniczką życia naukowego. Wyrazem tego jest fakt, że w latach 2015 – 2019 r., poza uczestnictwem w konferencjach krajowych, brała Ona udział aż w dwunastu konferencjach międzynarodowych, w ogromnej większości za granicą, w ramach których prezentowała aktualne wyniki swoich badań. Zrealizowała też liczne wyjazdy studyjne, związane z kwerendami bibliotecznymi i muzealnymi w instytucjach naukowych Londynu, Aten i Berlina. Jej współpraca z Narodowym Muzeum Archeologicznym w Atenach zaowocowała opracowaniem i publikacją zespołu fibul. Wreszcie, dr Kubala jest członkiem międzynarodowego stowarzyszenia Mediterranean Studies Association, a także Komisji Archeologii Krajów Śródziemnomorskich PAU i Komisji Archeologicznej wrocławskiego Oddziału PAN. W konkluzji prof. Młynarczyk stwierdza, że Habilitantka spełnia wszelkie kryteria stawiane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), art. 219 ust. 1 pkt 2, w sprawie postępowań o nadanie stopni naukowych i wnioskuje o nadanie dr Agacie Kubali stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie archeologia.

Recenzja przedstawiona przez dr hab. **Tomasza Scholla** jest również pozytywna. Recenzent stwierdza, że w skład dorobku Habilitantki wchodzi przede wszystkim monografia o wyżej wymienionym tytule zaprezentowana jako kwalifikujące osiągnięcie naukowe i szereg artykułów oraz książek dołączonych na płycie CD lub w kserokopiach. W opinii Recenzenta tytuł osiągnięcia naukowego sugeruje zawężenie obszaru badań do kolekcjonerstwa, jednak zestaw wybranych pozycji naukowych dotyczy też historii sztuki antycznej, historii sztuki perskiej, jak i historii badań archeologii, świadcząc o znacznie szerszych zainteresowaniach i możliwościach badawczych Habilitantki. Omawiając rozdział 3 monografii poświęcony kolekcjonerstwu greckich zabytków w nowych warunkach społeczno-politycznych ówczesnej Europy, czyli na przełomie XVIII i XIX wieku, Recenzent wyraża żal, że Autorka zupełnie pominęła Rosję, gdzie wpływy niemieckie były w tym okresie znaczne, a rabusie stanowisk antycznych dostarczali wiele greckich przedmiotów na zachodni rynek antykwaryczny. Odnosząc się do kolejnego rozdziału monografii dotyczącego kolekcjonerstwa jako procesu samorealizacji-samoidentyfikacji dr hab. Scholl podkreśla, że dr Kubala ze swadą i wielkim znawstwem tematu pokazuje nam ówczesny, a także wcześniejszy świat zbieraczy i kolekcjonerów, analizując ich portrety i przedstawione razem z nimi zabytki. Uwypukla zmiany, które zachodziły w trakcie zbierania, które powodowały, że zbieractwo przeradzało się w kolekcjonowanie, upublicznianie, a także do przekazywanie kolekcji instytucjom życia publicznego. Recenzent poza wysoką wartością czysto naukową osiągnięcia habilitacyjnego bardzo podkreśla również wspaniałą polszczyznę i logikę narracji Habilitantki, a także bardzo dobre techniczne opracowanie monografii: bez błędów redakcyjnych, gramatycznych i językowych. Recenzent pozytywnie ocenił również pozostały dorobek publikacyjny dr Kubali, Jej aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. W konkluzji Recenzent z pełnym przekonaniem stwierdził, że dr Agata Kubala jest samodzielnym badaczem, specjalistką w dziedzinie archeologii, historii sztuki antycznej, zbiorów, kolekcji i kolekcjonerstwa związanego ze starożytnością. Podkreślił także fakt, że zajmowanie się przez dr Agatę Kubalę w dzisiejszych czasach kolekcjonerstwem, szperanie w archiwach i wiele osobistych wizyt w różnych ośrodkach, związanych z kwerendą

biblioteczną i historią kolekcji, są godne najwyższego uznania. Dr hab. Scholl stwierdza, że po zapoznaniu się z dołączoną do wniosku monografią *„Filhellenizm a rodząca się nowoczesność. Kolekcja starożytności Eduarda Schauberta w świetle zachodzących zmian”* i cyklem artykułów i książek dotyczących przede wszystkim kolekcjonerstwa i sztuki antycznej oraz całokształtem dorobku naukowego Habilitantki, wyraża przekonanie, że spełniają one warunki stawiane w ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.) i w pełni uzasadniają dopuszczenie dr Agaty Kubali do dalszych etapów przewodu o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Przewodniczący Komisji, prof. **Aleksander Bursche** w swojej opinii podkreśla, że zarówno sama monografia, jak i pozostały dorobek naukowy świadczą o solidnym aparacie naukowym Habilitantki, doskonałym opanowaniu wielojęzycznej literatury tematu i warsztatu archeologa klasycznego, zwłaszcza wszelkich analiz źródłoznawczych, w tym ikonograficznych. Podkreślił też erudycyjnie przeprowadzoną analizę społecznych i historycznych aspektów kolekcjonerstwa w XIX w. W konkluzji z pełnym przekonaniem stwierdził, że dokonania naukowe dr Kubali stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny archeologia i spełniają kryteria stawiane w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z 2018 r. (z późniejszymi zmianami).

Członek Komisji, dr hab. **Jarosław Bodzek**, określił Habilitantkę jako osobę, która jest pracowita, ambitna i dążąca do celu mimo pojawiających się przeciwności natomiast odnosząc się do monografii stwierdził, że praca jest dobrze napisana i poprawnie skomponowana. Podkreślił również, że praca nad tak zróżnicowaną kolekcją obejmującą swym zakresem różne kategorie zabytków, a jednocześnie umiejscowienie aktywności kolekcjonera w kontekście społecznym i historycznym jest szczególnie trudna i wymaga szczególnych umiejętności, a Autorka poradziła sobie z tym problemem dobrze. Opiniodawca stwierdził, że można wskazać pewne drobne niedociągnięcia czy potknięcia w pracy, np. zbyt pobieżne potraktowanie zbioru liczącego 1473 sztuki monet starożytnych Schauberta, jednak wyraźnie stwierdza, że są to uwagi, które nie wpływają na ogólną wysoką ocenę

przedstawionej pracy. Dr hab. Bodzek dorobek naukowy dr Kubali ocenił jako dobry, spełniający kryteria stawiane w Ustawie i wystarczający dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego i wnioskował o dopuszczenie Habilitantki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

W opinii Sekretarza Komisji, prof. dr hab. **Ewdoksii Papuci-Władyki**, monografia przedstawiona jako osiągnięcie habilitacyjne to znakomicie napisana historia kolekcji architekta wrocławskiego Eduarda Schauberta, który wiele lat życia spędził i pracował w Atenach. Autorka z pasją i znawstwem przedstawia nie tylko jego kolekcję, ale też odtwarza jego koleje losu, wydobywając sylwetkę Schauberta z zapomnienia, a to wszystko na tle filhellenizmu europejskiego i rodzącej się nowoczesności. Prof. Papuci stwierdza, że jak w każdym przypadku można wskazać jakieś braki i niedostatki, np. można było pogłębić analizę niektórych obiektów, szkoda również, że nie ma ilustracji wszystkich ocalałych zabytków z kolekcji Schauberta, jednak te drobne usterki nie umniejszają wysokiej oceny dorobku dr Kubali a szczególnie jej osiągnięcia habilitacyjnego. Zwraca też uwagę na duży dorobek dydaktyczny Habilitantki, jak również jej aktywność naukową wyrażającą się np. w udziale w międzynarodowych konferencjach oraz działalność organizacyjną, np. organizacja wystaw i konferencji. Podsumowując, prof. Papuci-Władyka uważa, że dr Agata Kubala jest dojrzałą, samodzielną badaczką o dużym i różnorodnym dorobku i stwierdza, że dokonania naukowe dr Kubali stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny archeologia i spełniają kryteria stawiane w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z 2018 r. (z późniejszymi zmianami).

.....*A. Bursche*.....

**Przewodniczący Komisji**  
prof. dr hab. Aleksander Bursche  
Uniwersytet Warszawski